

Hanna Nohynek

9.11.2020

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viite: Lausuntopyyntö HE 214 6.11.2020

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto koskien valtiontakuuta Covid-19 -rokotteiden vakuuttamiseksi

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) lausuntoa koskien valtiontakuuta Covid-19 -rokotteiden vakuuttamiseksi.

THL pitää tärkeänä, että Suomen valtio valmistautuu Covid-19 rokotushjelman toteuttamiseen myöntämällä vakuutustakuun Covid-19 -rokotteille. Sen avulla valtio ottaisi jälleenvakuuttajien tavoin osittaisen rahoitusvastuun ensivakuutuksen antaneen vakuutusyhtiön myöntämän vakuutuksen korvausmenosta. Päätöksellä voi olla huomattava vaikutus kansalaisten halukkuuteen rokottautua ja saavuttaa toivottu Covid-19 -rokotuskattavuus.

Suomessa rokotteiden ja lääkkeiden aiheuttamat henkilövahingot vakuutetaan yksityisellä lääkevahinkovakuutuksella, jossa vakuutuksen ottajina ovat lääkkeiden valmistajat, maahantuoja ja markkinoijat. Lääkevahinkovakuutuksesta maksetaan korvausta muun muassa sairaanhoitokuluista, ansionmenetyksestä sekä tilapäisestä haitasta ja pysyvästä haitasta.

Suomessa lääkevahinkovakuutusta tarjoaa vain yksi yhtiö, Suomen Keskinäinen lääkevahinkovakuutusyhtiö, joka pienentää omaa vakuutusriskiään ottamalla markkinoilta jälleenvakuutuksen. Laki mahdollistaisi valtiontakuun antamisen Covid-19 -rokotteiden lääkevahinkovakuuttajalle, jos jälleenvakuutusta ei ole markkinoilta saatavilla kohtuullisin ehdoin.

Vakuutustakuun myöntämällä valtio ottaisi jälleenvakuuttajien tavoin osittaisen rahoitusvastuun ensivakuutuksen antaneen vakuutusyhtiön myöntämän vakuutuksen korvausmenosta.

Vakuutustakuu voitaisiin antaa enintään kalenterivuodeksi kerrallaan. Yhdelle vakuutusyhtiölle myönnetyn takuun perusteella valtion vastuun määrä voisi olla yhteensä enintään 30 miljoonaa euroa kalenterivuotta kohti ja mikäli vakuutustakuu myönnettäisiin useampana kalenterivuotena tai useammalle vakuutusyhtiölle, kaikkiaan yhteensä 300 miljoonaa euroa. Valtio perisi vakuutusyhtiöltä maksun vakuutustakuun myöntämisestä. Valtiontakuun antamisenkin jälkeen korvauksista suhteessa vahinkoa kärsineisiin vastaisi vakuutustakuun saanut vakuutusyhtiö.

THL:n kokemus vuoden 2009-2010 pandemiarokottamisesta on, että vakuutustakuu on tarpeellinen. Se vähentää yksittäisten henkilöiden sekä valtion todistustaakkaa ja pitkäjänteisiä oikeudenkäyntejä tilanteessa, jossa rokotettu on saanut vakavan pitkäkestoisen tai

Hanna Nohynek

9.11.2020

pysyvän haattatapahtuman, ja jonka kausaliteetti suhteessa rokottamiseen on joko osin tai täysin osoitettu, mutta joka ei johdu tuotevastuun piiriin kuuluvasta syystä vaan jostain muusta, usein ennen tuntemattomasta syystä. Vuoden 2009-2010 sikainfluenssapandemian taltuttamisen jälkeen lääkevahinkovakuutuspoolin kautta oli 30.10.2020 mennessä korvattu pandemiarokotusten mahdollisesti aiheuttamia haattatapahtumia yhteensä 12,2 miljoonan euron edestä. Näistä 236 tapauksessa kyse oli narkolepsiasta ja 19 tapauksessa muista valtaosin ohimenevistä haattatapahtumista.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Johtaja

Mika Salminen